

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VIII. De aliis quibusdam rebus, quæ regularum, infringendarum esse solent causa: & quod aduersus illas adhibendum remedium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

his iam iam esset expiraturus, alius Religiosus, eius socius, pugnum tam validum cervici Florini impexit, ut carnea buccella foras exiiret. Cognoverunt autem omnes, id in eius irobedientia poenam & castigationem contigisse.

1. p. l. 1. c. 60
Historia or
din. D. Do-
minici Fer-
nando ca-
stillo au-
ditore.

Sine Venia
bibere à da-
mone obsi-
detur.

Cum S. Dominicus Bononia habitaret, ecce subito de nocte demon fratrem quendam laicū tam crudeliter vexare & contundere fustibus cepit, ut ad verborum insultorum, strepitum & fragorem reliqui fratres excitarentur: qui eum ex mandato S. Patriarchæ Dominici ad templum detulere: verū adeo gravis fuit, ut vix fratres decem eum ferre possent. lanquam ingressis, omnes statim lampades extinctæ sunt, nihil profus ut viderent, Dæmone interea miserum Laicū diris modis torquente, tum Dominicus eum in virtute D. N. Iesu Christi dicere iubet, cur fratrem hunc cruciaret, & cur in ipsum ingressus esset? Respondit Dæmon, quia vespera superiore, sine venia & non præmissa benedictione bibit, in quo instituti sui morem & Regulas est transgressus. Hæc dum sunt, pulsatur ad Matutinū & ait Dæmon, diutius hic me commorari nefas est, quia iam cucullati ad Deum laudandum surgunt. Et his dictis abiit frater seminece relicto & tam contuso & elumbato, ut toto die proximo in pedes consistere, seque locum movere non posset.

Lib. 1. dial.
cap. 4.

Simile huic exemplū refert S. Gregorius in Dialogis, de Moniali quadam, in quam cum Lactucam non præmissa benedictione comedit, malignus spiritus ingressus est.

CAPVT VIII.

De alijs quibusdam rebus, quare regularum infringendarum esse solent causa: & quod aduersus illas adhibendum remedium.

Regularum violatio interdū à nescio quo pudore pusillanimitatis sui retinentia, vel (quod potius dicendū) nimia im-

mortificatione oriri solet, quod mirū alicuius in petenda à superiore licentia faciendi id, quod sine illa face eum nefas est, difficultatem sentiat. Vnde necesse erit illam difficultatem sic complanare, non dico, ut plane non bibas nō comedas, non loquaris, non fumas & accipias, quod alius tibi dare vult, sed ut omnia illa cum superioris facultate facias. Quod enim cum Dei ac superiorū benedictione facere potes, cur id sine illa exequi cupis? At dices anne toties & ad singulas regulas, superior mihi est adendus? forsitan est is occupatus & ægre id ferret. Hæc est impostura & error, contra quem in præsens scribo. Adeo superiores propterea non stomachantur, ut nulla è re maiorem consolationem sentiant, magisue edificentur. Hoc namque eorum officium est. Tantique religio facit, quod valde sis in obediendo exactus, nihilque penitus sine licentia facias (quo hac ratione magis proficias, & meritum tuū amplius) ut nō minus esse nō credat quod aliquis domi sit superior, & post eum alius quis, cuius partes sint, tibi ad quæcunq; tibi opus erunt licentiam dare. Ergo cum id suum officiū esse, & ad hoc se huic applicari norint, certum est, illos minime stomachaturos, gauisuros potius quod ad ipsos recurras. Non secus ac Mercatores & opifices ægre ferre non solent, quod aliqua opificiorum & operum suorum exercendorum sibi detur occasio, imo eo gaudent magis, quo opificium suum exerceant sæpius, & plures ad ipsos ementes confluunt: Sic & boni superiores facere solent. Vnde si tu contrarium de aliquo eorum cogites, tantumdem haud dubie facis, ac si eum ut bonum superiorem non haberes.

Ad hæc quomodo obsecro ægre ferat superior, quod ad ipsum recurras, licentiam ab eo petiturus faciendi eius quod de ea non habita facere non posse nouit? Si impertinentia & superflua quædam rogaturus eum adires, vereri forte posses, ne stomacharetur, sed cum petas id quod in Regula signa-

dd 2 ter

ter exprimitur, mire potius gauder: magna quippe illi consolatio est videre, quod subditi sui tam exacti Regularum sint observatores, & iussorum tam observantes, & parua ac minuta tantifaciant. Et e contra, quod cum huiusmodi rebus ad superiores non recurratur, magnopere ipsos cruciat, & molestiam ijs non parvam creat, vident enim Religiosum illum libertatem & exemptionem quandam ambire, & iam iam sine licentia isthac omnia facere audere, perinde ac si nullus domi esset superior, ad quem posset recurri, & quasi non esset Regula, que ijs de rebus ageret.

Hoc ergo superiore, seu bonam aliquem patrem, de bono filiorum sollicitum, de malo vero indolentem ægrie ferre debere verisimile est. Hoc proinde est, à quo scio ipsi nobis cauere deberemus, vt ne hanc superioribus molestiam creemus.

Inde etiam infertur, quod sicuti nemini graue videri debere diximus, superiorum adire ad licentiam petendam eius rei quam & à Regula præscribi, & quam sine licentia se facere non possent, ita multo minus nobis graue videri debeat, fratri nostro indicare, non esse nobis licentiam faciendi id, quod ipse per Regulam vetari, & sine facultate à nobis fieri non posse nouit. Est hoc permagni momenti monitum. Solent quippe idcirco nonnulli Regulas qualdam transgredi, ne se mortificent, in licendo, loquendi, vel accipiendi id quod mihi das, facultatem non habeo qui tamen interdum excusare se volunt, dicentes ideo se id fecisse, nec dicere ausos fuisse, id sibi facere nefas esse, ne alium illum mortificent. Sed hoc est alium vt parum Religiosum, & Regularum suarum parum observantem censere. Ad eò vero inde non mortificabitur, vt etiam valde ædificandus sit, vbi te Regula tam videbit observantem: qui fortasse hæc occasione tui periculum facere voluit, & videre quam tu Regularum tuarum sis sollicitus & tenax. Te

*Superiores
consulendi
in re etiam
parua.*

*Grane re-
gnantem
transgredi obre-
spicimus.*

*Regularis
observans
ædificatus
est.*

Religiosum (es etenim) & Regularum tuarum obseruantissimum videri gaude: hoc enim nemini displicere potest, placere potest.

Alij vero, hic ita se excusare solent, Ideo id feci, ne scrupulosus viderer. Hæc item parum laudabile foret, si quis eo quod quis Regularum suarum obseruans sit, non tam est scrupulosus videri, quam Religiosum. Et sane malum inprimis & illudabile foret, si quis eo erubesceret, quod Religiosus, Deferuus, Regularumque suarum amans videretur. Hic namque inter alios mundi abusus & errores est, quod cum quis virtutum inire viam, Sacramenta frequenter usurpare, & aliquatenus se ab illorum conuersatione per solitudinem subducere proponit, huius statim obloquatur, pique alterius proposita excusent. Hinc multi palam & aperte se virtutum exercitio dare non audent. Sic in Evangelio princeps ille ad Christum non nisi de nocte venisse scribitur, quod de die & palam omnibus venire non auderet. At in Religione plane aliter te res habet: vnde danda nobis opera vt semper ita se habeat: Inter alia magna quibus nos Religiosi fruimur, bona, illud non mediocre est, quod in eorum congregatione agamus, qui omnes in virtute indies proficiunt, & semper Religiosiores esse student: in quo qui magis excellit, is pluris æstimatur. Bonus porro Religiosus in amore Dei & virtute ita fundatus & solidus sit oportet, vt, esto aliquam in hoc cœpto contradictionem experiretur, non propterea à bono, & quod melius est sectando, dimoueri, ne Religiosus & Deferuus videri erubescere debeat. Nam quem huius rei pudebit, timere is debet, ne & Dei filius eum vt seruum suum agnosceret, & coram Patre suo confiteri erubescat, sicut aperte in Evangelio asseuerat: *Qui me erubuerit & meos sermones, hunc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua & Patris & Sanctorum Angelorum.*

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Religiosus non inuit quid aliquis querat aut bene autem admodum faciat, hoc est, in

Famulus
domini
suum er-
biscum in-
dignum quis
recipiat.

quicum conmitteretur & honoraret, & hic tam arrogans & fastuosus esset, ut, cum simul cum domino foras prodiret, non pone eum, sed nimis quam procul ab eo sequeretur, ne illius famulus videretur, certum est, illum domo eiciendum & proferendum. Idem porro supplicium meruatis, quem & Dei seruum, & Regularum suarum seruicem videri pudet.

Religiosus
domesticus
& exter-
nus ad finem

Ut autem hanc rem omnem clare perspiciamus, ipsi nobis persuadeamus necesse est, non domesticos solum, sed & externos multum adificari, si quando nos in Regula um obseruantia exactos & illatum perstudiosos vident. Verbig. Si ubi cum illis loquimur, campana signum datur & his dicimus, Domine ad hoc vel illud officium signo hoc euocamur, & honeste modesteque eis dimissis, con nos conferimus, quo volumur. Constat certe seculares nonnullos hoc facto magis adificatos fuisse, & plus inde commodi cepisse, quam ex omni eo quod ipsis, apud eos manendo, dici potuerit.

Quoque qui id facit, senior est, maioribusque naua donis instructus, magis adificatur.

Adeo ut cum quis in Regulis suis seruandis exactus & serius est, & facultatem sibi perendam esse ait, ad id quod alter eum nouit sine ea facere non posse, non id pudibunda reticentia sit, non incivilitas (et si alius ille Pater sit annis grauis) non denique scrupulositas, sed ardens erga disciplinam Religiosam studium, & proficiendi desiderium.

Itaque hoc neminem offendere, sed omnes maxime adificare notum est. Si singulare & extraordinarium quid culpam esset facicendum, aliquam forte excusationem mereri videatur, si quis tum dicat, singularis videri nolo, ne me quis hypocritam putet.

Illud vero de quo hic agimus, aliud non est, quam Regulam tuam seruare. Pretere si semel id feceris, ianuam quoddammodo occludis, ne huiusmodi quid

in posterum tibi contingat, quod magna quietis occasio est, at si semel auscultes, & ianuam his adaperias, causam præbes ut & alias hac via te hostes adorianantur.

Quoniam prater bonum & commodum id, quod inde sibi quisque colligit, fratri quoque suo non mediocriter commodat. Nam fortasse alius ille ad regulam illam non reflectebat, qui tuo exemplo commouitus, ad eam reflectere, & eam æstimare incipit. Et sane melius illi & salutaris monitum dari te non potuit.

In Chronicis Hieronymianorum Religiosus quidam silentii legitur obseruantissimus extitisse, atque illo nomine apud omnes magno in honore & reuerentia fuisse, qua fama vir quidam nobilis exortus, monasterium eius adit, cum illo colloqui audis. Hunc ergo ut vidit solum ad hortulum suum properantem, ei instans inelmat, ut eum ad secum loquendum peroleret, at Dei famulus nec stetit ut videret à quo vocaretur, nec verbum ei vllum locutus est. Hunc ergo pone cum sequeretur, ambo simul hortum ingressi sunt.

In cuius ingressu vir Sanctus se in terram ilico prostravit, oculosque manu velans, ei qui sibi loquebatur ait, An ignoras, Domine, te fas mihi non esse, sine Prioris mei potestate alloqui? Quod dicto, rursus se in terram abiecit, alud ultra verbum non proferens. Nobilis autem ut hanc viri Sancti taciturnitatem vidit, terius eum premere noluit, sed ut historia testatur, domum abiit magis hoc illius silentio, quam si mille ex eo verba audisset, adificatus.

Alius eiusdem instituti vir Sanctus (viti in eisdem ordinis Annalibus referitur) inter cæteras, quibus conspicuus erat, virtutes, hanc habebat, quod valde paucum & raro loqueretur, maxime temporibus iis, quibus seruandum erat ex Regula silentium, nec non in iis locis in quibus loqui est interdicitum: pura in claustris vel templo. Quare tam studiose cauebat,

Chronicis
ordin.
S. Hieron.
c. 28.

Silentium
adificat ex-
ternos.

Ibid. c. 28.

*Silentio
Rex adifi-
catur.*

uebat, nequid iniis quæ diximus locis loqueretur, ut ne quidem respondere vellet iis, qui ibidem sibi quid dicebant. Quodam tempore, cum Rex Henricus ad Monasterium venisset, & casu per claustrum obambularet, videns Religiosum hunc illac transcurrentem, eum ad se vocauit, ut secum loqueretur, quod illum ob vitæ sanctimoniam magni faceret, & carum haberet. At hic gressum figere noluit, nedum respondere. Eum ergo ut nihil respondere Rex vidit, alius in clamare cepit, & illum insequi nominatim, vocando. Verum Dei seruus, nec steritum, nec verbum locutus est, donec extra claustrum venisset. Ergo, ambobus iam extra claustrum versantibus, percontatur eum Rex, Cur ante sibi loqui noluisse? Ille causam rei huius reddens: In claustro, inquit, in quo me Maiestas vestra vocabat, Religiosos loqui minime decet. Atque hæc fuit causa cur nihil responderim, vsq; dum foras prodirem, Et addit historiam, hoc Regem responso mire fuisse ædificatum.

CAPVT IX.

*De aliis medijs, quæ ad Regularum
obseruantiam non parum no-
bis conferent.*

PRæter id quod iam dictum est, ad ferriam exactamque Regularum nostrarum obseruantiam, extimulabit nos quam maxime: Primo bonum ædificationis exemplum, quod dare nos omnibus oportet, iuxta illud Apostoli: *Providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus.* Neque enim sufficit, esse nos bonos nobis, verum insuper necesse est vitæ nostræ & exemplo alijs luceamus. Sicque luceat lux nostra coram hominibus, & videant opera nostra bona & vitam exemplarem, & glorificent patrem nostrum qui in cælis est. Perinde ac homines Deum laudare, glorificare ac bene-

*Rom. 12. 17
2. Cor. 8. 21*

Matt. 5. 16

dicere solent, cum vel arborem floribus ac fructibus onustam, vel rosam pulchram & odoriferam conspiciunt. Omnibus quidem hominibus sublustri hoc bonæ vitæ exemplo præluceamus oportet; fratribus tamen nostris, quibuscum frequentius conuersamur, quam maxime & potissime.

Porro bonum isthuc exemplum & ædificatio, non tam consistit in eo, ut graui nulla peccata committas, quam ut paruas imperfectiones euitas, & nemo non ad oculum videat, esse & in obedientia & Regularum obseruantia quam exactissimum, ac parua & minuta Religionis iussa & consuetudines magni facere, & in pretio habere.

Vnde, Qui in hoc magis eminet & excellit, plus exempli boni & ædificationis dat, & quo professione quis antiquior, & scientia eminentior, eorum magis alios ædificat, si in rebus illis exilibus sollicitus ambulare, & exactus esse appareat. Alia æstimari & magni fieri antiquitas non debet, non aliter quis alijs dici antiquior quam quod sit præ alijs humilior, mortificator & in Regularum obseruantia, & in omnibus iussis, quantum vis exilibus, exactior: Prout in Euangelio Redemptor ac Magister noster Iesus nos docuit, dicens: *Qui maior est in vobis, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut ministrator.* Si sunt nimirum qui bono suo exemplo Religionem sustentant, & ut virtus & disciplina Religiosæ vigor semper latius diffundatur, efficiunt hi columnæ sunt quibus ipsa suffulcitur & innititur. In Apocalypsi ait CHRISTVS, *Faciatis illam columnam in templo Dei mei, & Ieremiæ Deus olim dixit: Ego dedi te hodie in columnam ferream, & Ierem. 1. 11 murum aeneum.*

Contra vero nullum quis maius inferte Religioni damnum noxamue potest, quam prauum fratribus in ea exemplum præbendo, quo autem Veteranior, talentisue maioribus instructus erit, eo hæc noxa erit maior. Exemplum namque ad mouendū, & alios post se trahendos, vti S. Patres

*Exemplum
bonum.*

*Exemplum
maius
maius
maius*

7/16. 11

*374. 10
377. 6. 1
378. 8
379. 5. 1
379. 10*